

Afgrænsningsnotat efter lov om Miljøvurdering Revision af restproduktbekendtgørelsen¹

¹ Bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald

Indhold

1.	Indledning	3
2.	Revisionen af restproduktbekendtgørelsen	4
3.	Afgrænsning af miljøvurderingen	5
3.1	Sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger	5
4.	Metode til miljøvurderingen	11
4.1	Referencescenario	11
4.2	Detaljeringsgrad	11
4.3	Vurderingskriterier, indikatorer og databehov	12
4.4	Geografisk afgrænsning	12
4.5	Høring af berørte myndigheder	12

1. Indledning

Miljøstyrelsen har på baggrund af den politiske aftale 'Handlingsplan for Cirkulær Økonomi'², igangsat udarbejdelsen af en revision til bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald (restproduktbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen udstedes i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Med den nye bekendtgørelse, fastlægges rammerne for hvordan restprodukter, jord, asfaltaffald og bygge- og anlægsaffald kan anvendes som erstatning for primære råstoffer i udvalgte bygge- og anlægsprojekter.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 4 af 03.01.2023) stiller, jf. § 2, stk. 1, krav om, at der skal foretages en miljøvurdering, hvis en plan eller et program a) enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægsaktiviteter af projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og b) udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer/programmer via en lovgivningsprocedure samt udarbejdes i henhold til love, administrative retsfor skrifter eller administrative beslutninger.

I forbindelse med høring af revisionen af restproduktbekendtgørelsen udarbejdes der en miljøvurdering af planen i form af en miljørapport, i overensstemmelse med miljøvurderingslovens afsnit II³.

Denne afgrænsningsrapport er udarbejdet i medfør af miljøvurderingslovens § 11 med henblik på at afgrænse miljøvurderingens omfang og detaljeringsgrad, herunder:

- At identificere de miljøfaktorer, som sandsynligvis vil blive væsentligt påvirket af bekendtgørelsens gennemførelse,
- At identificere eventuelle miljøpåvirkninger, som bliver en konsekvens af gennemførelsen af alternativer,
- At kortlægge de relevante nationale miljømålsætninger, som skal inddrages i miljøvurderingen, og
- At opstille vurderingskriterier knyttet til de identificerede miljøpåvirkninger, herunder kortlægning af data-behov og dataindsamling.

² <https://mim.dk/media/s0rpgnej/handlingsplan-for-cirkulaer-oekonomi.pdf>

³ Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/4>.

2. Revisionen af restproduktbekendtgørelsen

Miljøstyrelsen har igangsat en revision af 'Bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald' (restproduktbekendtgørelsen), med forventet ikrafttræden den 1. juli 2026. Bekendtgørelsen fastsætter regler om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald til bygge- og anlægsarbejder med henblik på at nedbringe mængden af affald, der skal deponeres eller forbrændes, og på at reducere råstofforbruget. Det er også hensigten at ophæve 'cirkulæreskrivelse om anvendelse af opbrudt asfalt til vejbygningsformål m.v.⁴' (asfaltcirkulæret) og indarbejde reglerne for anvendelsen af opbrudt asfalt i restproduktbekendtgørelsen. Efter revisionen vil restproduktbekendtgørelsen således indeholde regler for anvendelsen af:

- Bygge- og anlægsaffald: beton, tegl natursten
- Asfaltaffald
- Jord
- Restprodukter: slagger fra affaldsforbrænding, flyveaske fra kulfyrede kraftværker, bundaske fra kulfyrede kraftværker
- Blandinger af asfaltaffald og bygge- og anlægsaffald.

Bekendtgørelsen regulerer materialenyttiggørelsen ved at opstille en række betingelser for anvendelsen af affaldsfraktionerne, herunder anvendelsesscenarier og grænseværdier for indholdet af problematiske stoffer. Den muliggør materialenyttiggørelse af affald uden en forudgående tilladelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 19, forudsat at betingelserne er opfyldt. Betingelserne for anvendelse omfatter typen af bygge- og anlægsarbejde, maksimal lagtykkelse af det udlagte affald, afstand til det højeste grundvandsspejl, projektets bredde, afstand til nærmeste drikkevandsboring, samt grænseværdier for udvaskning og indhold af problematiske stoffer i affaldet.

Før anvendelse af affald iht. restproduktbekendtgørelsen, skal kommunalbestyrelsen vurdere projektets miljømæssige og tekniske forhold. Vurderingen skal inkludere projektets beliggenhed med koordinater, dato for påbegyndelse og afslutning, mængde og type af affaldsfraktionen samt forureningskategori, dimensioner og tegninger af projektet, en oversigtsplan med berørte matrikelnumre og placering i forhold til drikkevandsboringer, brønde, vandløb, søer og havet, samt om der vil ske udledning direkte eller via drænsystemer til vandløb, søer og havet.

Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at anvendelsen i henhold til restproduktbekendtgørelsen kan udgøre en risiko for miljøet, kan den kræve yderligere undersøgelser og samtidig udsætte projektet. På baggrund af de yderligere undersøgelser kan kommunalbestyrelsen enten tillade eller nedlægge forbud mod det konkrete projekt.

Bekendtgørelsen har ikke tidligere været miljøvurderet og siden bekendtgørelsens ikrafttræden 1. januar 2011, har bekendtgørelsen været revideret i 2015 og 2016. Miljøvurderingen vil tage udgangspunkt i alle versioner af bekendtgørelsen.

⁴ https://mst.dk/media/ehwflqrt/bilag_4_-_notat_om_retningslinjer_for_anvendelse_af_materialer_ved_etablering_og_vedligeholdelse_af_skovveje_mm.pdf (s. 11-13)

3. Afgrænsning af miljøvurderingen

I miljøvurderingsloven er der krav om, at miljørapporten skal baseres på den sandsynlige væsentlige indvirkning inden for et bredt miljøbegreb, der omfatter følgende faktorer:

- Biologisk mangfoldighed,
- Flora
- Fauna
- Befolkningen
- Menneskers sundhed
- Jordbund
- Jordarealer
- Vand
- Luft
- Klimatiske faktorer
- Ressourceeffektivitet
- Materielle goder
- Landskab
- Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk kulturarv
- Større menneskeskabte katastroferisici og ulykker
- Det indbyrdes forhold mellem ovennævnte faktorer

3.1 Sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger

Afgrænsningen af de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger er gennemført i henhold til de i loven fastlagte miljøfaktorer og kriterier for bestemmelse af den sandsynlige indvirkning på miljøet. Denne afgrænsning er gennemført for at identificere de områder, hvor der kan være sandsynlighed for en væsentlig miljøpåvirkning, og som derfor skal vurderes nærmere i miljøvurderingsrapporten. Se tabel 1.

De sandsynlige væsentlige miljøfaktorer omfatter:

- Vand - Anvendelsen af forurenede fraktioner af restprodukter, bygge- og anlægsaffald, asfalt eller jord i henhold til restproduktbekendtgørelsen kan afgive problematiske stoffer til nedsivende vand. Disse stoffer kan potentielt transporteres til og påvirke det terrænnære grundvand eller nærliggende overfladevand.

Tabel 1: Afgrænsning af miljørapportens indhold

Miljøfaktorer	Mulige påvirkninger	Forventet påvirkningsgrad			Afgrænsning
		Væsentlig	Mindre væsentlig	Ikke væsentlig	
Den biologiske mangfoldighed, herunder flora og fauna	Der forventes ingen væsentlig påvirkning af biologisk mangfoldighed, herunder flora og fauna. Når affald anvendes efter reglerne i restproduktbekendtgørelsen, vil der i mange tilfælde være kontakt mellem de forurenede affaldsmaterialer og den underliggende jord. For at undersøge, om denne kontakt medfører en risiko eller negative konsekvenser for jordlevende organismer, blev der i 2019 udført en terrestrisk risikovurdering af anvendelsen af beton, tegl og asfalt. Risikovurderingen tog udgangspunkt i de specifikke anvendelser og typer af bygge- og anlægsarbejder, som reguleres i restproduktbekendtgørelsen. Rapporten konkluderer, at der ikke kunne identificeres en risiko ved anvendelsen af disse fraktioner i forhold til jordlevende organismer. I den reviderede bekendtgørelse vil kriterierne for anvendelse af alle affaldsfraktioner have fælles grænseværdier for frigivelsen af problematiske stoffer, og fælles anvendelsesbetingelser. Derfor forventes der ingen væsentlig påvirkning af biologisk mangfoldighed.			x	Indgår ikke i miljørapport

Befolkningen	Der forventes ingen væsentlig påvirkning af befolkningen. Bekendtgørelsen giver udelukkende mulighed for at erstatte primære råstoffer i bygge- og anlægsprojekter med fraktionerne, der er omfattet af bekendtgørelsen. Dermed giver bekendtgørelsen i sig selv ikke anledning til opførelse af bygge- og anlægsprojekter. Anvendelsen af affaldet vil derfor være ude af syne, og ikke udgøre i kontaktrisiko for mennesker.			x	Indgår ikke i miljørapport
Menneskers sundhed	Der forventes ingen væsentlig påvirkning af menneskers sundhed. Affaldsanvendelsen i henhold til restproduktbekendtgørelsen sker udelukkende i projekter, hvor affaldet er afskærmet fra mennesker vha. fast belægning. Dette sikrer, at materialenytiggørelsen ikke udgør en kontaktrisiko for mennesker.			x	Indgår ikke i miljørapport
Jordbund	Der forventes ingen væsentlig påvirkning af jordbunden. Affaldsfraktionerne der reguleres iht. restproduktbekendtgørelsen forventes ikke at medføre en forurening af det underliggende jordlag. Dog vil arealet hvor der placeres affald iht. bekendtgørelsen ofte blive forureningskortlagt, for at registrere, at der her er udlagt forurenet materiale i jorden, således at det vil blive taget med i projekteringen hvis der i fremtiden skal udføres arbejde på arealet.			x	Forholdene omkring jordbund, forureningsafværge samt kortlægning vil blive beskrevet nærmere i miljørapporten – på trods af der ikke forventes en væsentlig påvirkning.
Jordarealer	Der forventes ingen væsentlig påvirkning af jordarealer. Bekendtgørelsen giver ikke tilladelse til opførelse af bygge- og anlægsprojekter, men udelukkende mulighed for at erstatte primære råstoffer med de af bekendtgørelsen omfattede affaldsfraktioner, i bygge-anlægsprojekter uden en forudgående tilladelse jf. miljøbeskyttelsesloven.			x	Indgår ikke i miljørapport

Vand	Der kan potentielt være påvirkninger af terrænnært grundvand og/eller overfladevand som følge af anvendelsen af affald iht. restproduktbekendtgørelsens regler. Affald, der indeholder problematiske stoffer, kan påvirke grundvand/overfladevand ved gennemstrømning af vand gennem affaldet. Her kan de problematiske stoffer frigives og transporteres via vandet, og påvirke grundvand eller overfladevand.	x			Vurderingen foretages vha. undersøgelser, der har til formål at: Identificere af de typiske problematiske stoffer, der forekommer i affaldet. Undersøgelser af, hvordan disse problematiske stoffer frigives ved udvaskning. Risikovurderinger af, hvordan frigivelsen af de problematiske stoffer påvirker grundvand og/eller overfladevand.
Luft	Der forventes ingen væsentlig påvirkning af luftkvaliteten. Det vurderes ikke at affaldsfraktionerne, der reguleres i restproduktbekendtgørelsen, vil medføre afgang af stoffer der kan føre til gene. Oplagring og håndtering af affaldsfraktioner under anlægsfasen kan medføre støvdannelse, dog vurderes dette ikke at have et væsentligt omfang.			x	Indgår ikke i miljørapport

	Luftemissioner er derfor ikke inkluderet i miljørapporten.				
Klimatiske faktorer	Der forventes ingen væsentlige konsekvenser i forhold til klimatiske faktorer. Klimatiske faktorer vil ikke blive vurderet i miljørapporten.			x	Indgår ikke i miljørapport
Landskab	Der forventes ingen væsentlige konsekvenser i forhold til landskab. Bekendtgørelsen giver ikke tilladelse til opførelse af projekter, men udelukkende mulighed for at erstatte primære råstoffer med en eller flere af fraktionerne der er reguleret i bekendtgørelsen uden at indhente særskilt tilladelse jf. miljøbeskyttelsesloven. Dermed vil bekendtgørelsen hverken øge antallet eller omfanget af bygge- og anlægsprojekter, og vil derfor ikke have negative konsekvenser for landskabet. Landskab vil ikke blive vurderet i miljørapporten.			x	Indgår ikke i miljørapport
Materielle goder	Der forventes ingen væsentlige konsekvenser for materielle goder.			x	Indgår ikke i miljørapport
Kulturarv	Der forventes ingen væsentlige konsekvenser i forhold til kulturarv.			x	Indgår ikke i miljørapport
Risiko og ulykker	Der forventes ikke at blive skabt en øget risici for menneskeskabte katastrofer, eller alvorlige ulykker i forbindelse med revisionen af bekendtgørelsen.			x	Indgår ikke i miljørapport
Arkitektonisk og arkæologisk arv	Arkæologiske forhold er reguleret af museumsloven. Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdier bygninger er udpeget i kommuneplanerne. Eventuel lokal påvirkning af arkæologiske værdier afklares ifm. konkret planlægning for det enkelte projekt.			x	Indgår ikke i miljørapport

Kumulative effekter	Ingen relevante sammenhænge.			x	Indgår ikke i miljørapport
---------------------	------------------------------	--	--	---	----------------------------

4. Metode til miljøvurderingen

Under hvert miljøemne vurderes konsekvenserne af den eksisterende bekendtgørelse. Dernæst beskrives den potentielle indvirkning på de konkrete miljøemner som følge af ændringen af bekendtgørelsen. I rapporten foretages der ikke vurderinger af konkrete lokale områder, da bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for erstatning af primære råstoffer med affaldsfractioner i bygge- og anlægsarbejder på nationalt plan.

Kriterierne for at udvælge miljøemner til nærmere vurdering i selve miljørapporten er:

- Der skal være en potentiel påvirkning på miljøemnet, som konsekvens af ændringen af bekendtgørelsen.
- Den potentielle påvirkning på det pågældende miljøemne skal dels kunne reguleres af bekendtgørelsen og dels kunne vurderes på nuværende stadie af planlægningen.

De emner, som er udeladt, vil ikke blive yderligere behandlet i miljørapporten, men kan blive relevante at behandle i forbindelse med projektering af konkrete bygge- og anlægsprojekter, hvor der er større kendskab til indholdet af projektet og dermed også til den mulige miljøpåvirkning.

4.1 Referencescenario

I miljøvurderingen sammenholdes vurderingen af de nye bestemmelser med et referencescenario (0-alternativ), for at kunne sammenholde konsekvenserne af revisionen af restproduktbekendtgørelsen. Bekendtgørelsen blev indført i dansk ret 1. januar 2011⁵ og har siden været revideret i 2015⁶ og 2016⁷. Tidligere har der været en bekendtgørelse for restprodukter og jord⁸ og en cirkulæreskrivelse for bygge- og anlægsaffald⁹. 0-alternativet er 2004, hvor tidligere nævnte bekendtgørelse og cirkulæreskrivelse var gældende.

4.2 Detaljeringsgrad

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljøredegørelsen kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til aktuelle og gængse vurderingsmetoder og til planens og programmets detaljeringsgrad. Der skal endvidere tages hensyn til, på hvilket trin planen og programmet befinder sig i et beslutningsforløb, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedre på et andet trin.

Anvendelsen af affald, som erstatning for primære råstoffer skal vurderes af kommunen, som konkret vurderer, om der er lokale forhold, der nødvendiggør, at der skal foretages yderligere undersøgelser sikre at anvendelsen ikke udgør en risiko overfor miljøet.

Miljøvurderingen af den nye bekendtgørelse vil derfor være afgrænset til vurderinger på et overordnet niveau.

⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2010/1662>

⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2015/1414>

⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2016/1672>

⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2000/655>

⁹ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/1995/94>

4.3 Vurderingskriterier, indikatorer og databehov

På baggrund af den endelige afgrænsning af indholdet til miljørapporten, udarbejdes miljørapporten i henhold til miljøvurderingslovens bilag 4. Rapporten skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til den aktuelle viden, gængse vurderingsmetoder, planens detaljeringsgrad og planens placering i et konkret beslutningsforløb.

Følgende miljøemner skal jf. den gennemførte afgrænsning behandles i miljørapporten:

- Vand: påvirkning på grundvand og overfladevand, fra anvendelse af affald iht. Reglerne i restproduktbekendtgørelsen.

4.4 Geografisk afgrænsning

Bekendtgørelsen har ingen nærmere geografisk afgrænsning, men er gældende i hele landet.

Miljøvurderingen vil være af generel og kvalitativ karakter og vil vurdere de geografiske påvirkninger på et overordnet niveau.

En vurdering af en konkret arealmæssig påvirkning, kan først ske i forbindelse med miljøvurdering af det konkrete projekt.

4.5 Høring af berørte myndigheder

Afgrænsningsnotatet skal sendes i høring hos de berørte myndigheder, jf. miljøvurderingslovens § 32, stk. 1, nr. 2, inden der kan tages stilling til den endelige afgrænsning af miljørapporten.

Afgrænsningsnotatet er den 30. januar 2025 sendt i høring indtil den 6. marts 2025 til:

- Danske Regioner
- Kommunernes Landsforening
- Ministeriet for Grøn Trepert
- Transportministeriet
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Kulturministeriet
- Kirkeministeriet
- Forsvarsministeriet
- Justitsministeriet
- Styrelsen for grøn arealomlægning og vandmiljø
- Naturstyrelsen
- Vejdirektoratet
- Trafikstyrelsen
- Energistyrelsen
- Bygningsstyrelsen
- Slots- og kulturstyrelsen
- Forsvarsministeriets ejendomsstyrelsen

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk